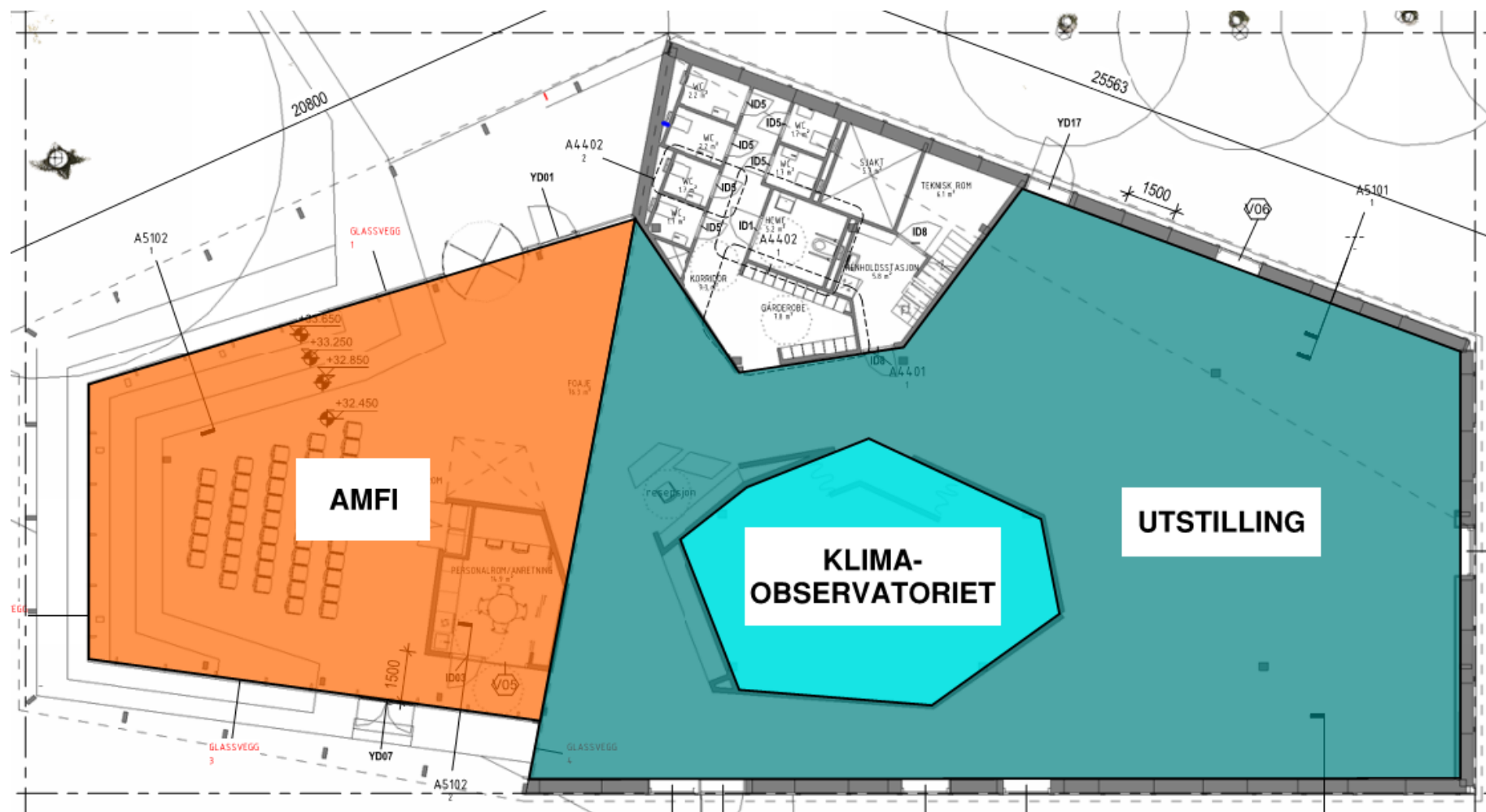

Klimahuset – Termisk inneklima

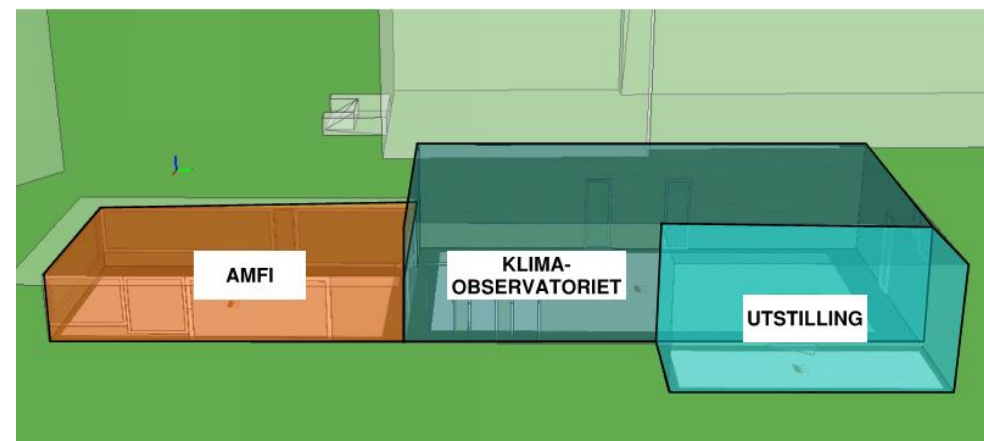
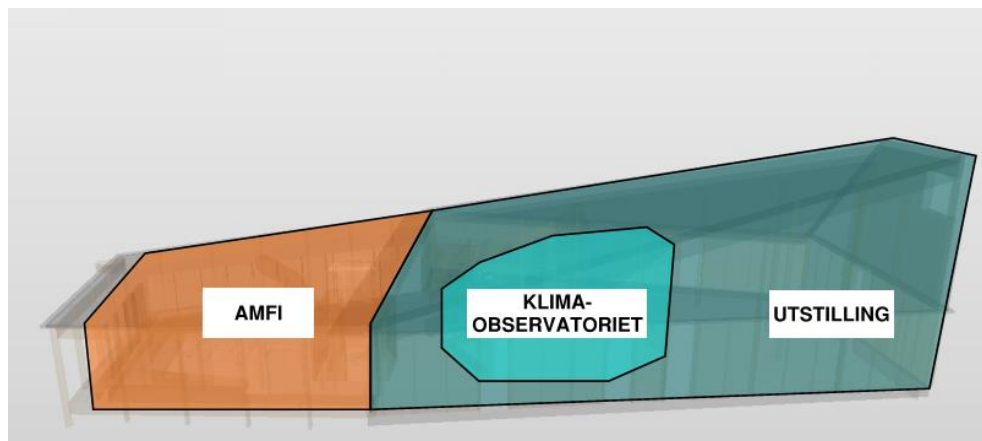
Kristian Fredrik Nikolaisen
Arnkell J. Petersen
05.12.2018

Soneinndeling

Soneinndeling

Inndata

Generelt

- Tilluftstemperatur: 18,5 °C
- Gulvkjøling: 15 W/m² i 75 % av gulvareal
- Solskjerming: Vindu med g-verdi 0,38 & passiv solskjerming fra overheng i amfi
- Se tabell for ytterligere inndata

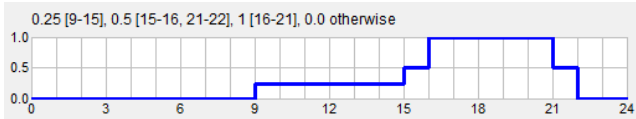
Post		Verdi
U-verdi [W/m ² K]	Vegger	0,10
	Gulv	0,10
	Tak	0,09
	Vindu	0,80
Lekkasjetall n50 [oms/t]		0,15
Kuldebroverdi [W/m ² K]		0,05
g-verdi glass [-]		0,38
Termisk masse gulv		Høy (250 mm betong)
Termisk masse tak		Lav (gips)

Sonespesifikt

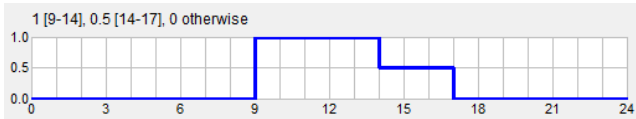
Sone	Areal	Luftmengde		Gulv- kjøling	Teknisk utstyr	Belysning
		Tilluft	Avtrekk			
	[m ²]	[m ³ /h]	[m ³ /h]	[W]	[W]	[W/m ²]
Amfi	168	4000	0	1 250	4 000	8
Klimaobservatoriet	63	1500	0	2 400	4 000	4
Utstilling	317	2000	7500	500	12 000	4

Brukskurve:

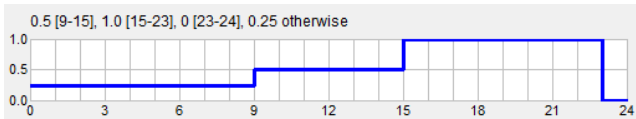
Amfi:

Utstillinger:

Ventilasjon:

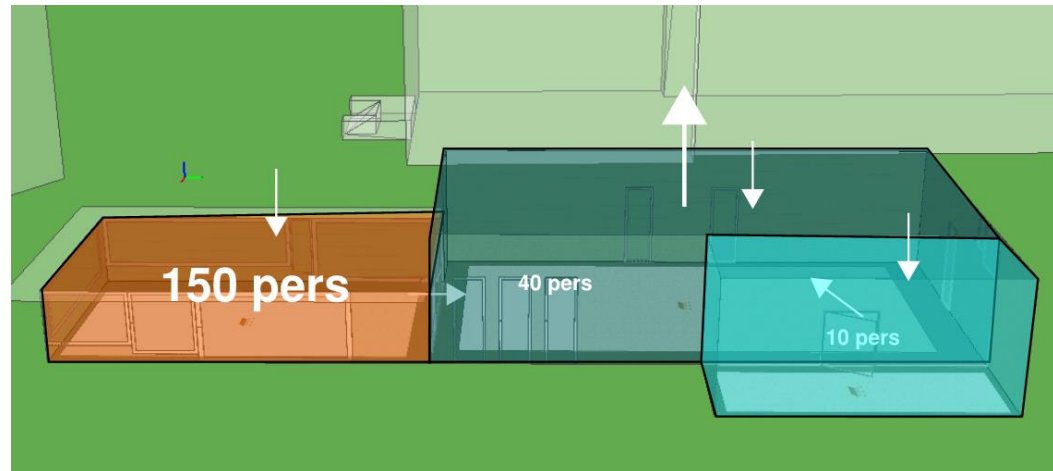
Scenario 1

Full belastning i amfi

Scenario 1

Full belastning i amfi

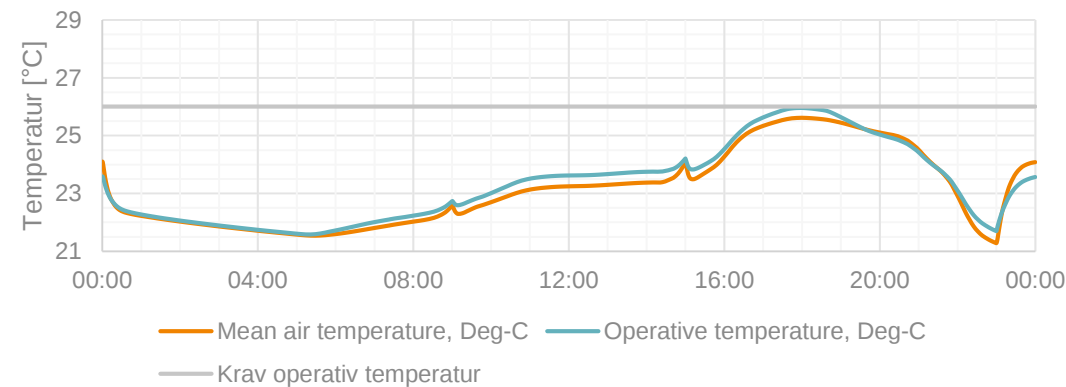
- Totalt 200 personer i bygget
  - Amfi: 150 pers
  - Klimaobservatoriet: 10 pers
  - Utstilling: 40 pers
- Dør mellom amfi og utstilling er lukket, men det er en åpen luke for overstrømning av ventilasjonsluft mellom amfi og utstilling

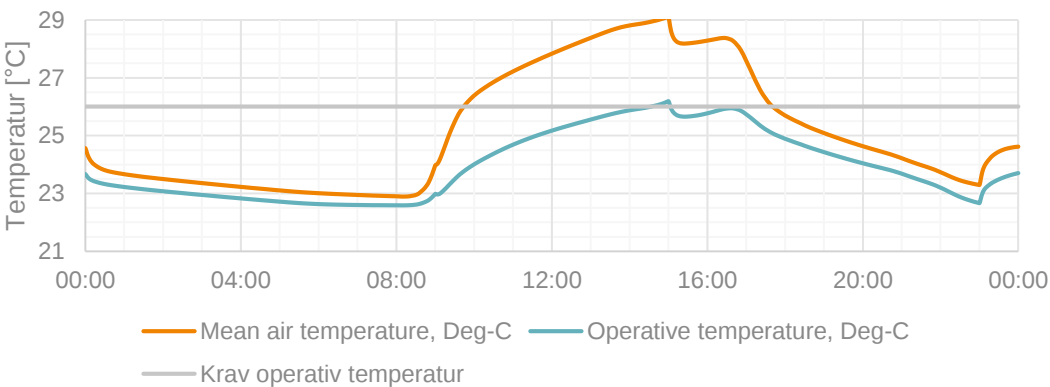
Scenario 1

Full belastning i amfi

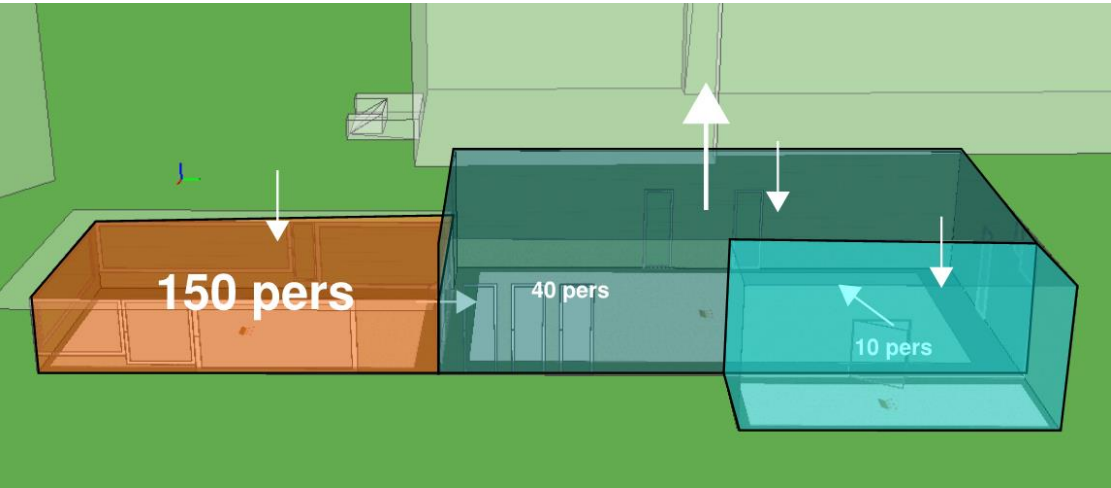
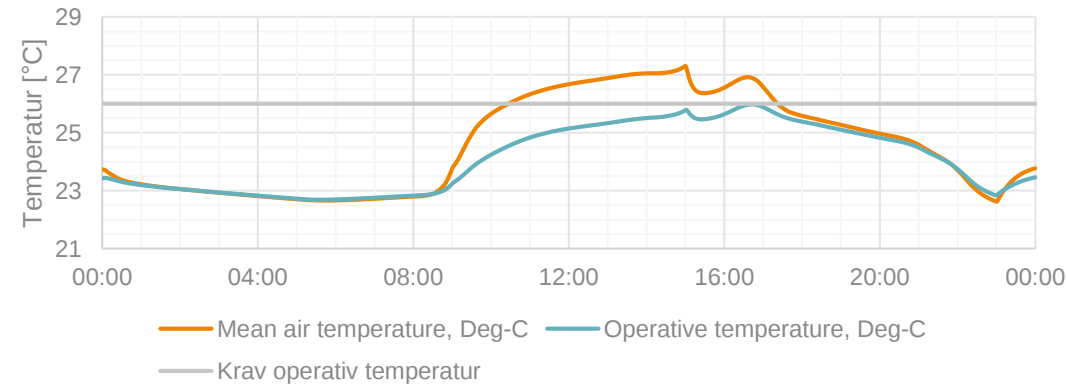
Amfi

Klimaobservatoriet

Utstilling

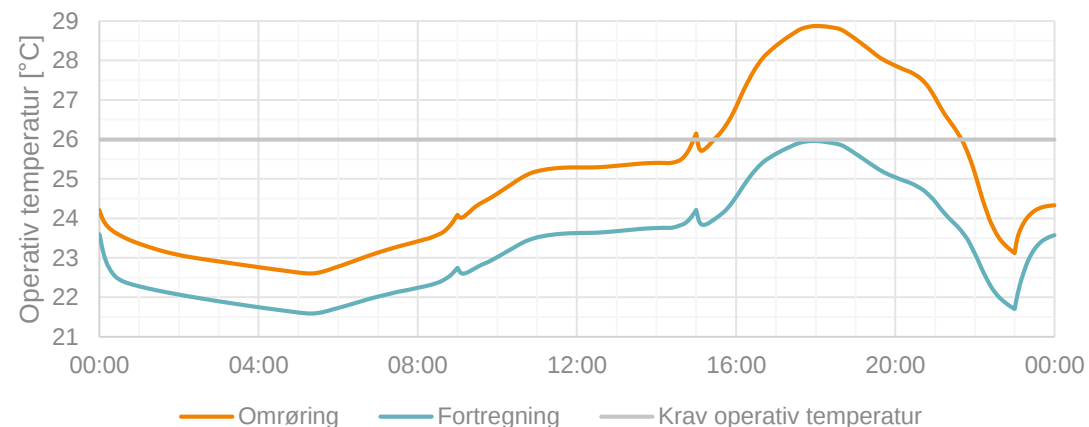

Scenario 1

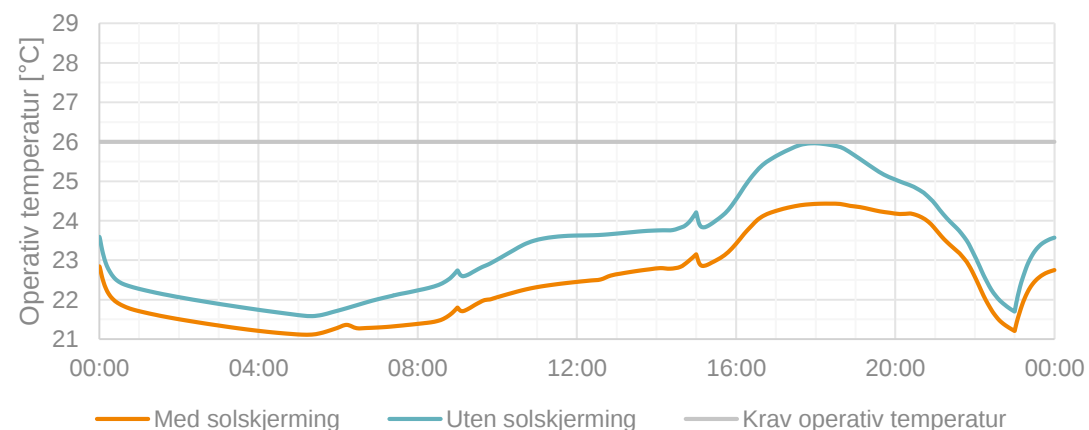
Full belastning i amfi

- Krav til maksimal 26 °C operativ temperatur oppfylles med knappest mulig margin i samtlige soner utenom klimaobservatoriet
  - Dimensjonerende internlast fra teknisk utstyr og besøkende bør være noe lavere enn antatt i beregningene
- En sentral forutsetning er at det er fortrengningsventilasjon som gir lavere temperatur i oppholdssonen enn omrøringsventilasjon
  - Se figur for sammenligning av operativ temperatur ved de ulike ventilasjonsprinsippene
- Soltilskuddet i amfi er høyt på grunn av store glassflater uten utvendig solskjerming. Dersom utvendig solskjerming monteres vil temperaturnivået og kjølebehov bli lavere
  - Se figur for sammenligning av operativ temperatur med og uten utvendig solskjerming

Amfi: Omrøring vs. fortregning

Amfi: Med og uten utvendig solskjerming

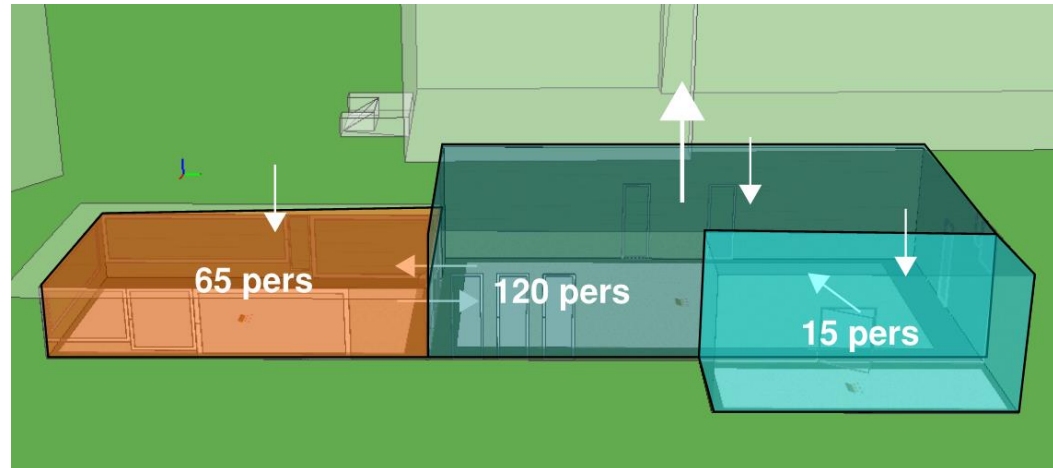
Scenario 2

Jevn belastning

Scenario 2

Jevn belastning

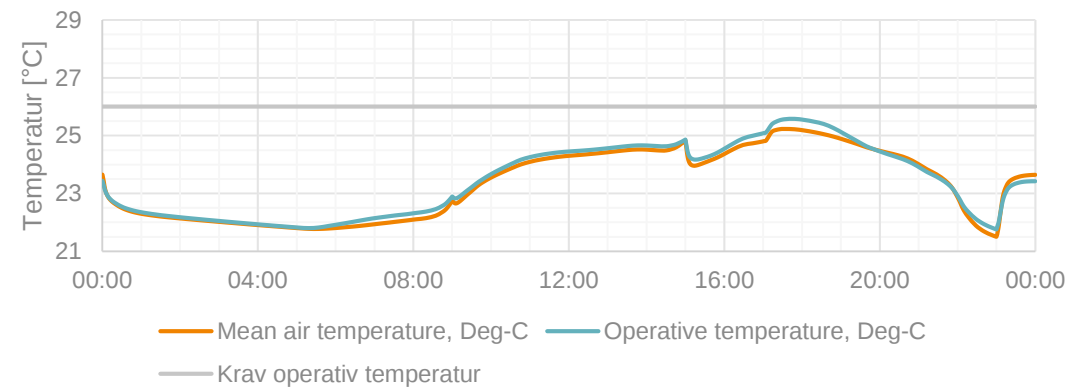
- Totalt 200 personer i bygget
  - Amfi: 65 pers
  - Klimaobservatoriet: 15 pers
  - Utstilling: 120 pers
- Dør mellom amfi og utstilling er åpen

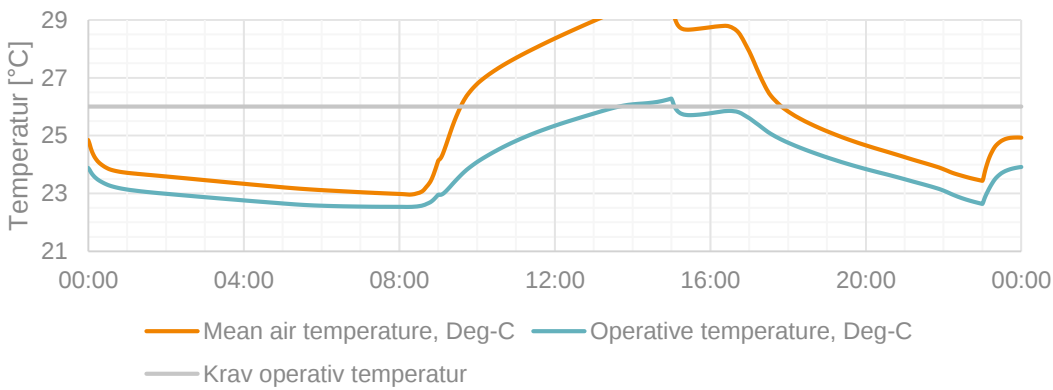
Scenario 2

Jevn belastning

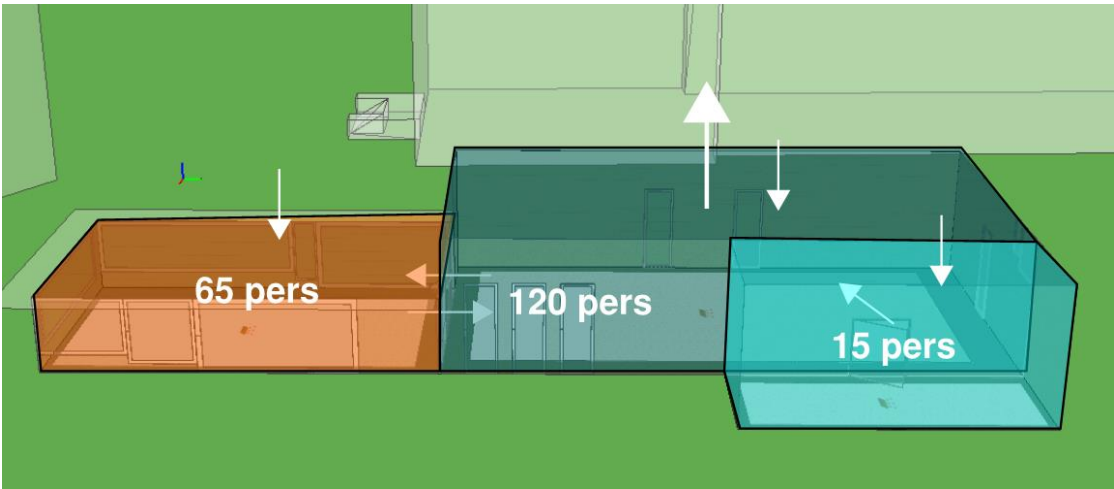
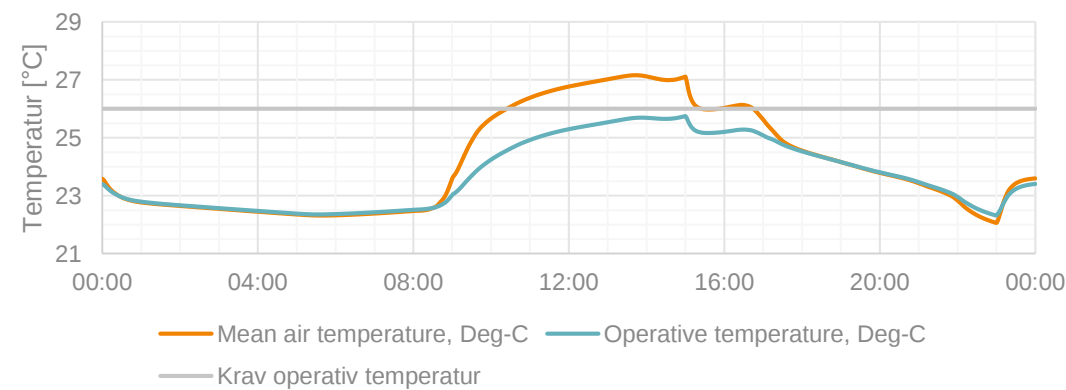
Amfi

Klimaobservatoriet

Utstilling

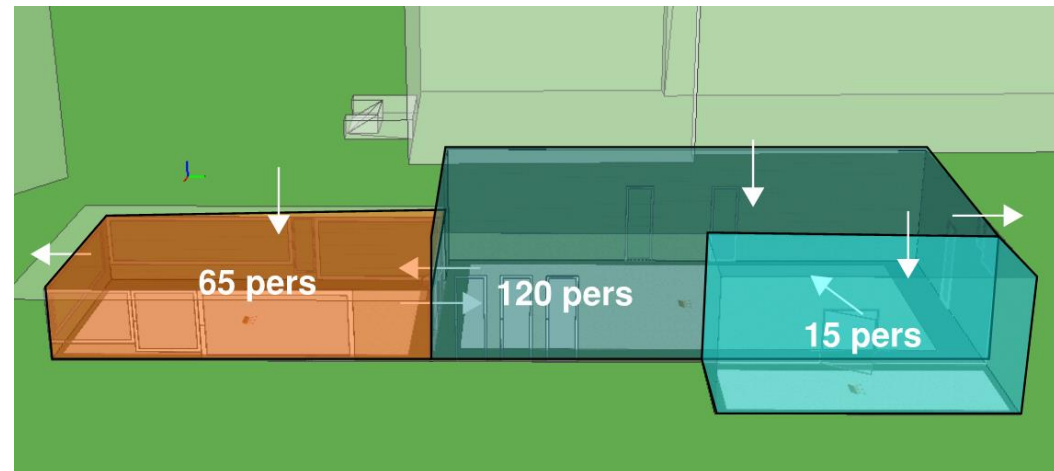
Scenario 3

Test av hybrid ventilasjon

Scenario 3

Test av hybrid ventilasjon

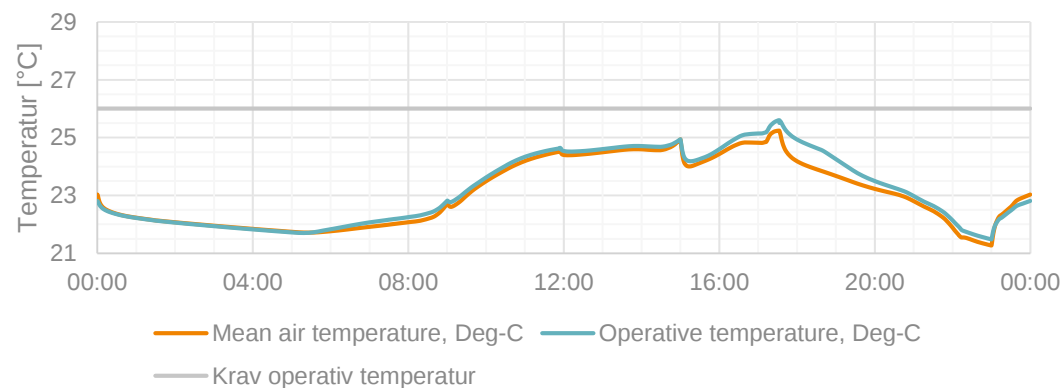
- Samme belastning som i scenario 2 – jevn belastning
- Ubalansert mekanisk ventilasjon, tilføres kun tilluft
- Dør mellom amfi og utstilling er åpen
- Åpne lufteluker i:
  - Amfi, 0,5 m høyt felt langs toppen av vinduene, åpne når utetemperatur er under 25 °C og innetemperatur er over 22 °C 09:00-23:00
  - Utstilling, 1,0 m x 1,5 m, åpne hele døgnet
- Det presenteres beregninger for to forskjellige døgner
  - Det dimensjonerende sommerdøgn med 0,6 m/s vind fra sør
  - Og et vårdøgn med høy solbelastning, utetemperatur mellom 12 og 23 °C og rundt 2,0 m/s vind fra sør

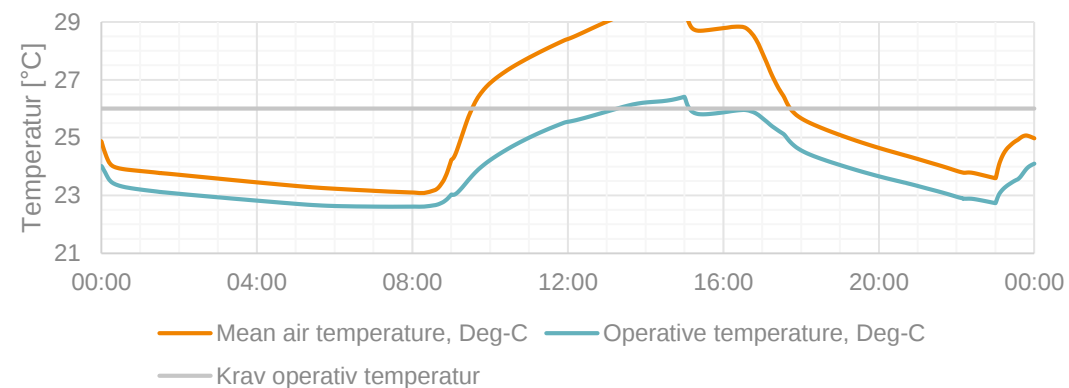
Scenario 3

Hybrid ventilasjon – Dimensjonerende sommerdøgn

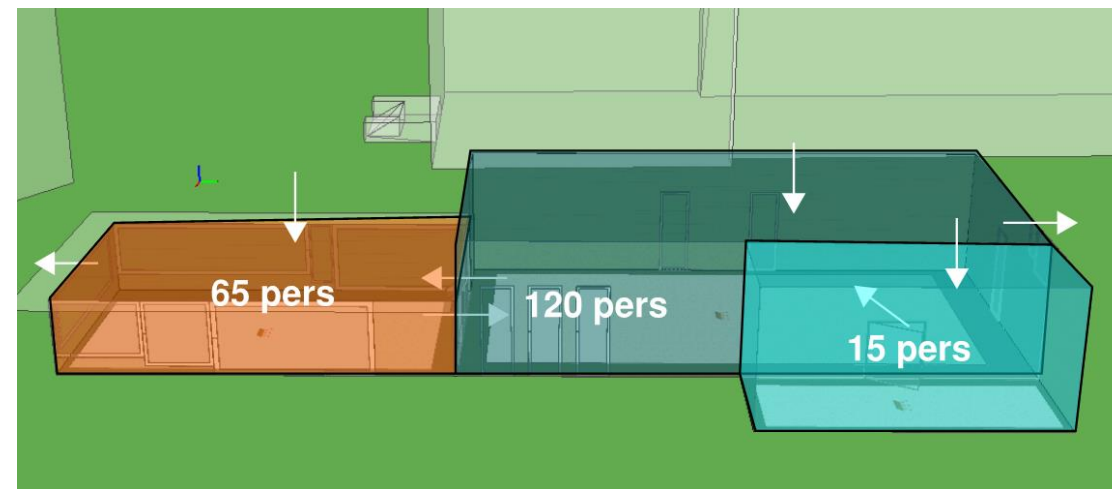
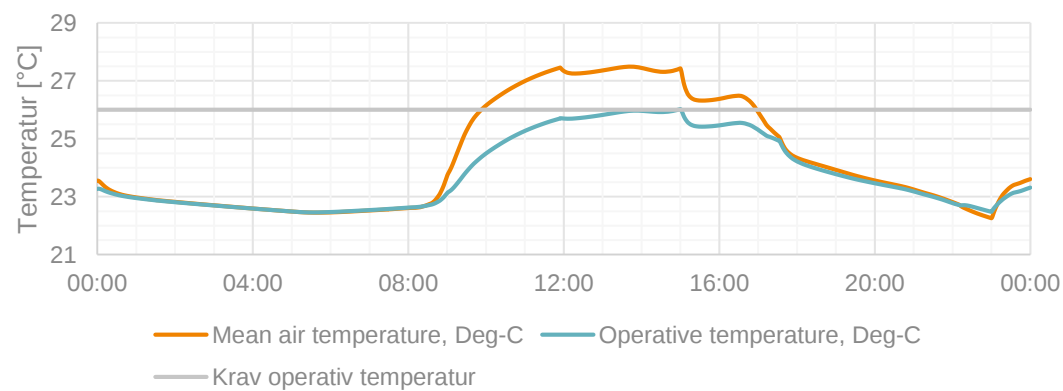
Amfi

Klimaobservatoriet

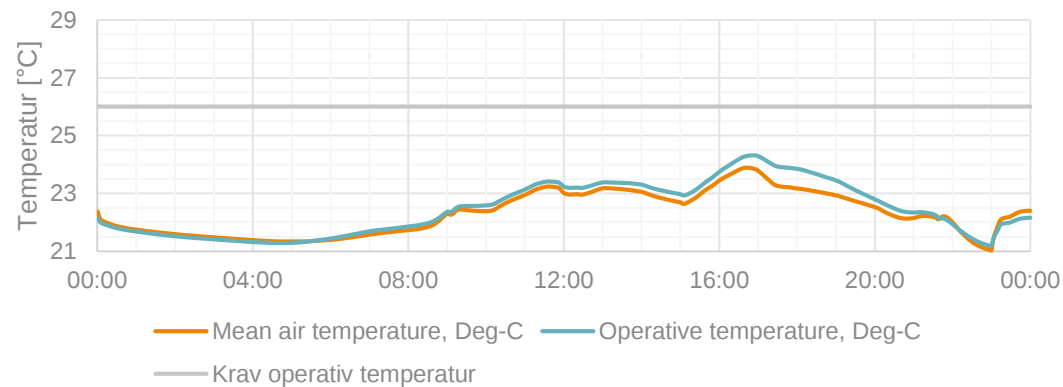
Utstilling

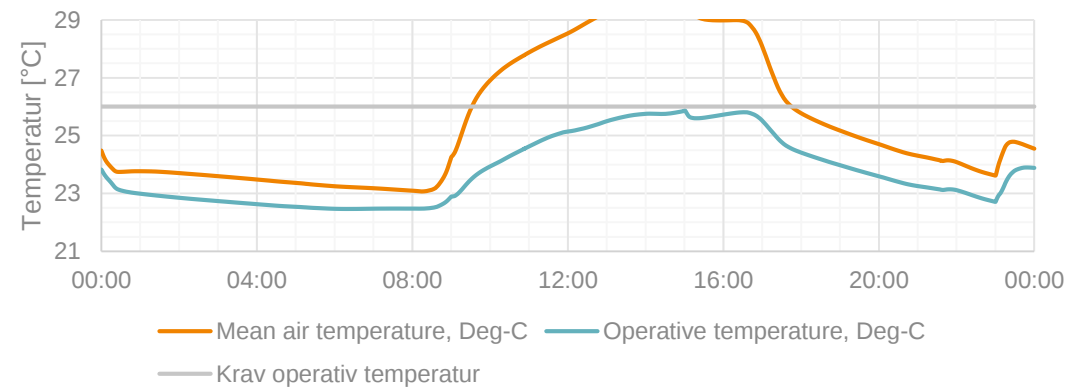
Scenario 3

Hybrid ventilasjon – Vårdøgn

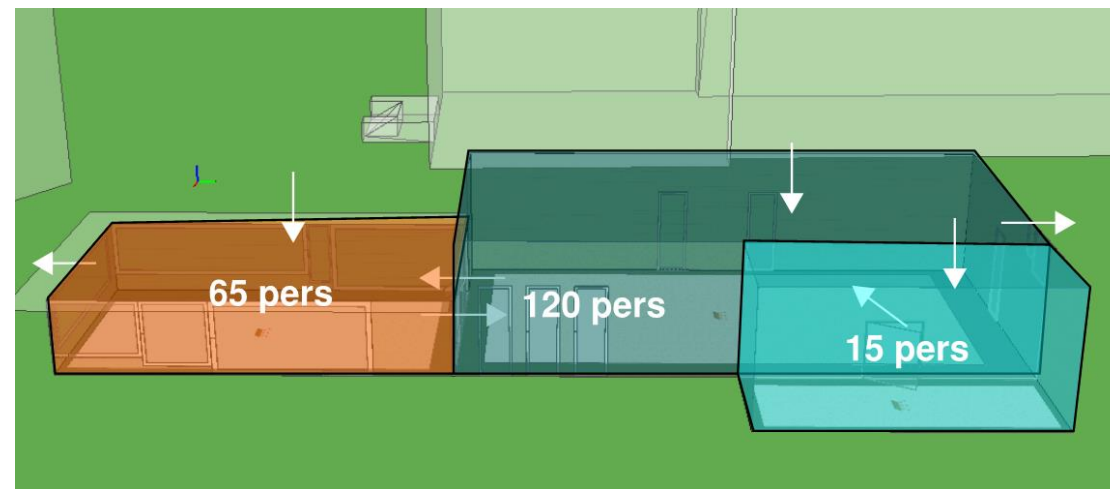
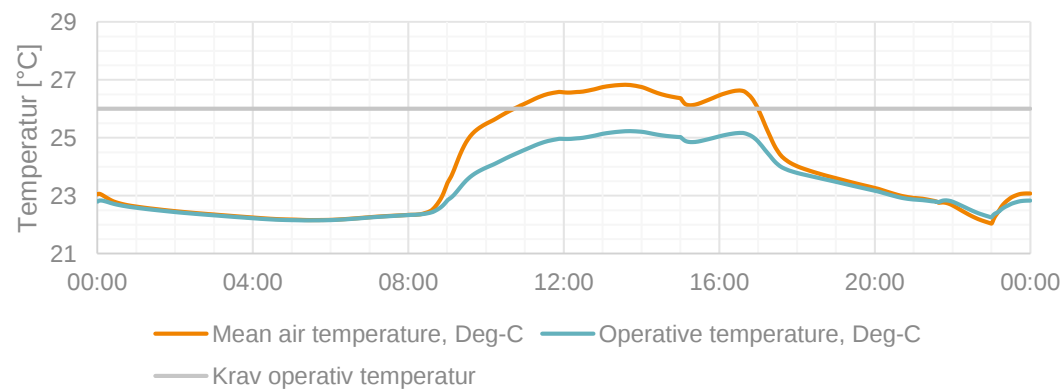
Amfi

Klimaobservatoriet

Utstilling

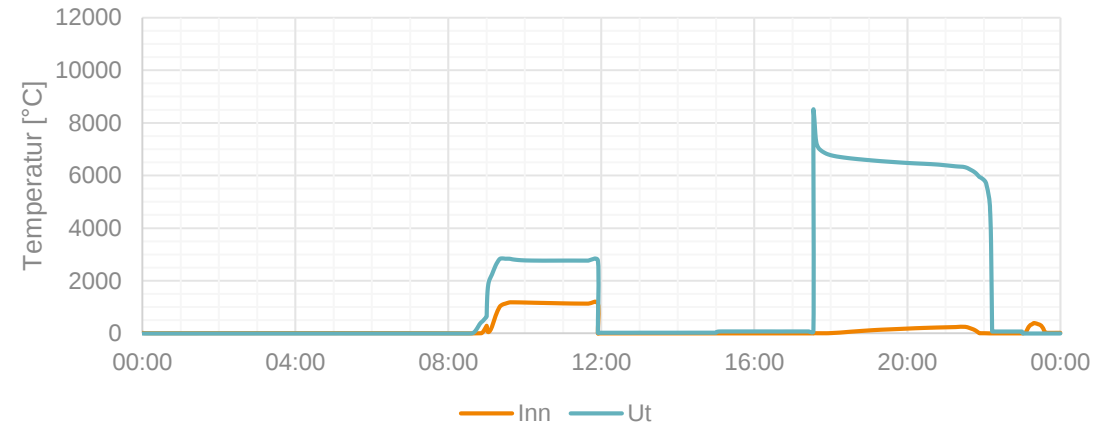

Scenario 4

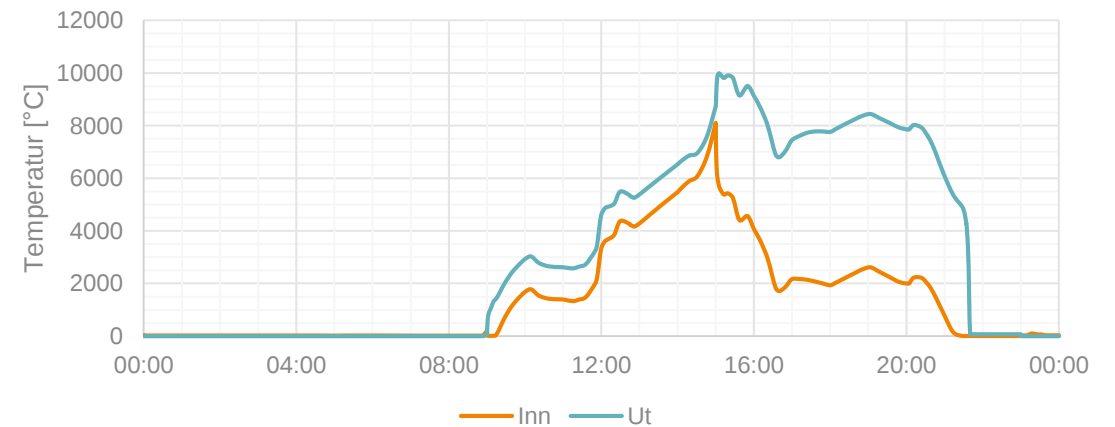
Test av hybrid ventilasjon

- Dimensjonerende sommerdøgn gir relativt likt resultat som scenario 2, som har lik belastning, men balansert mekanisk ventilasjon
- Vårdøgn gir noe lavere temperaturnivå
- Overtrykket som skapes ved å blåse inn tilluften er så stort at luften kun går ut gjennom åpningen i utstillingen
- I amfiet er det også mest luft som går ut gjennom vinduene, men her er åpningene så store at det i tillegg går luft inn i rommet
- Se figur for luftmengder inn og ut av vinduene i amfiet

Amfi: Dimensjonerende sommerdøgn

Amfi: Vårdøgn

Scenario 4

Test av naturlig ventilasjon

Scenario 4

Test av naturlig ventilasjon

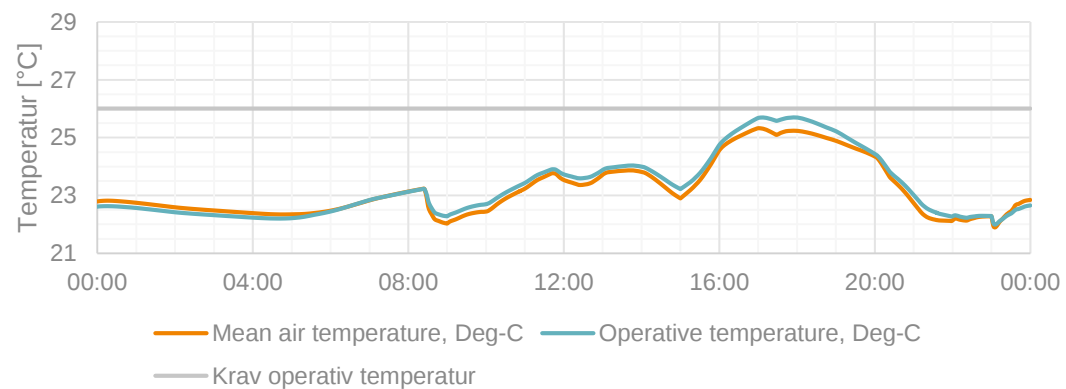
- Gjennomtrekk mellom amfi og utstilling kan brukes til naturlig ventilering av disse rommene, men dette vil gi mindre kjøleeffekt enn den mekaniske ventilasjonsluften
- Det er gjort simuleringer av hvor høy internlast fra teknisk utstyr som kan tåles med:
  - Mekanisk ventilasjon skrudd av i atrium og utstilling
  - Tilluft i klimaobservatorium
  - Og et vårdøgn med høy solbelastning, utetemperatur mellom 12 og 23 °C og rundt 2,0 m/s vind fra sør
- Internlast teknisk utstyr:
  - Amfi: 4 000 W → 2 000 W
  - Utstilling: 14 000 W → 8 000 W
  - Klimaobservatorium: 4 000 W → 3 000 W

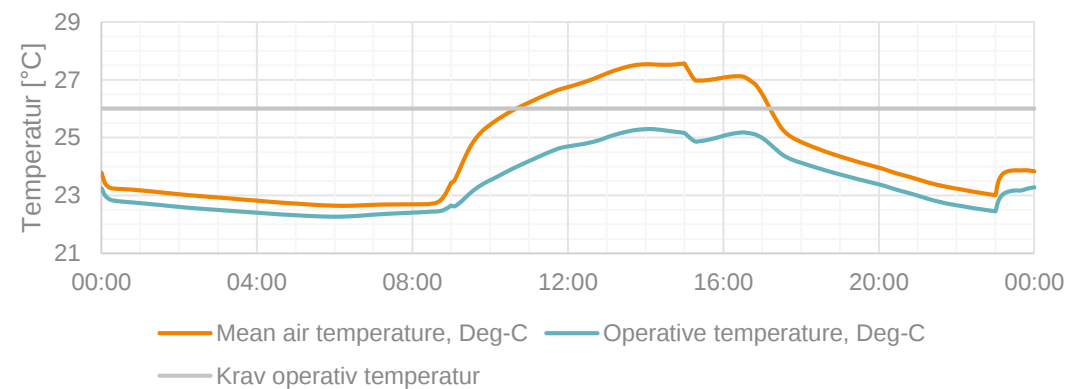
Scenario 4

Test av naturlig ventilasjon

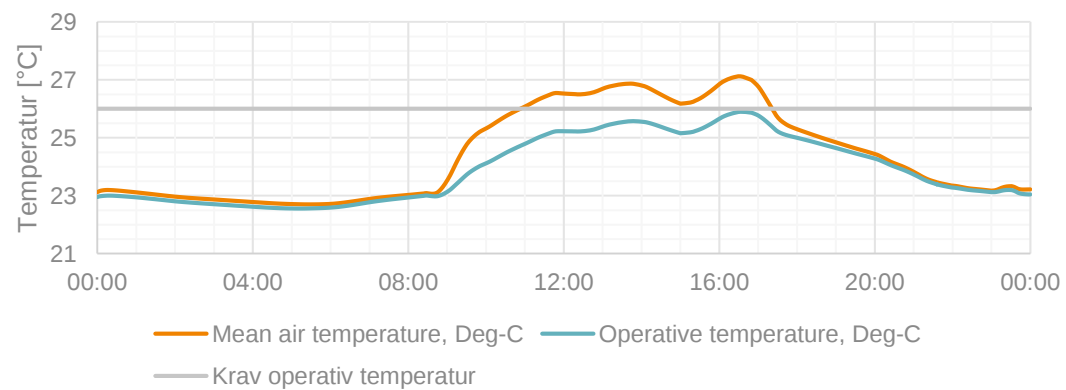
Amfi

Klimaobservatoriet

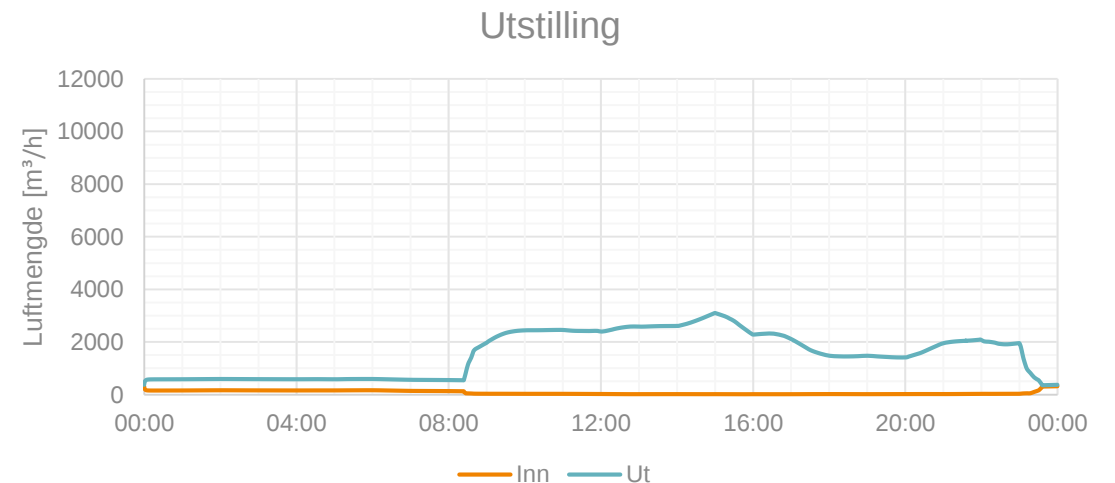
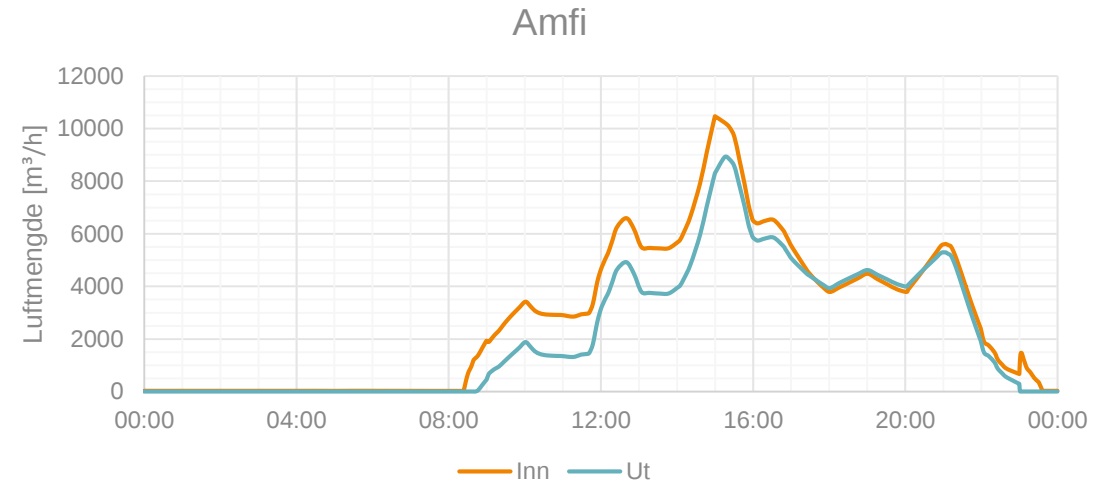
Utstilling

Scenario 4

Test av hybrid ventilasjon

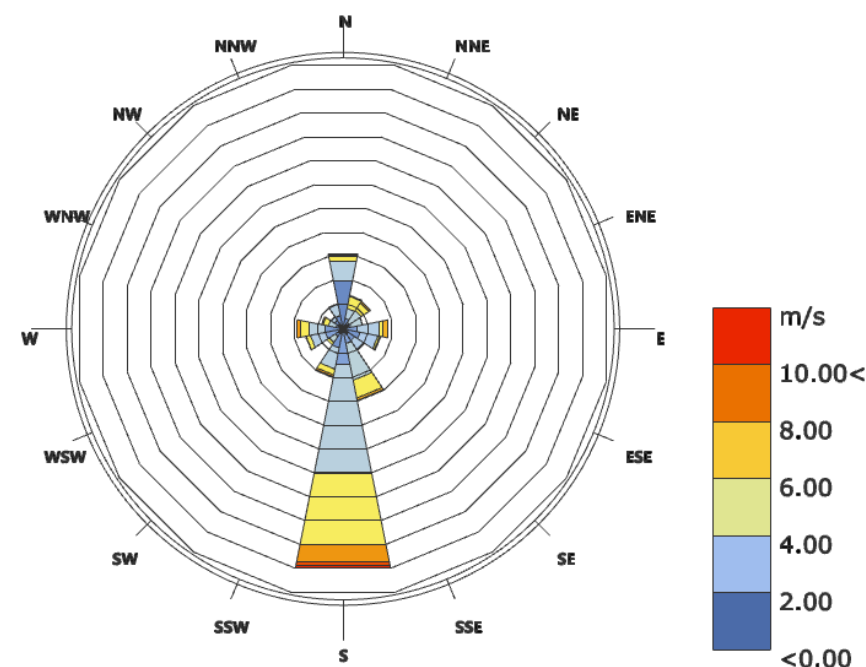
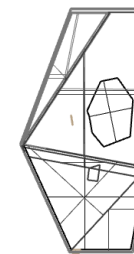
- Beregningene viser at det kan holde å bruke naturlig ventilasjon dersom internlastene er moderate
- Vindretning vil ha stor innvirkning på effekten av den naturlige ventilasjonen, og sønnavind som brukt i beregningen vil være optimalt mht. byggens utforming
- Se figur for luftmengder inn og ut av vinduene i amfi og utstilling

Scenario 4

Test av naturlig ventilasjon

- Se vind-rosen for vindretning og vindhastighet på Fornebu:
  - 1. mai til 30. september
  - Når utetemperatur er 15-25 °C
- Sør er dominerende vindretning og det er sjeldent under 2 m/s
- Bygget ligger et stykke fra Fornebu, og vil ha noe ulike vind-forhold
- Rosen indikerer imidlertid at vindforholdene er gode for naturlig ventilasjon av bygget

erichsen-horgen.no